

De campus gezien vanuit de SDG's

Als duurzame en inclusieve organisatie werkt de Vrije Universiteit Amsterdam actief aan het bereiken van de zogenoemde Sustainable Development Goals (SDG's) van de Verenigde Naties. Er zijn in dit kader 56 projecten opgenomen in de *Roadmap Sustainable Campus 2020-2025* en diverse andere initiatieven gestart door medewerkers en studenten, via de USR (universitaire studentenraad), Green Office VU en de OR. Ze maken onderdeel uit van (meer)jarenplannen van diensten en de voortgang wordt bewaakt in de planning- en controlcyclus.

Een beknopte impressie van een aantal van de projecten vind je door op de onderstaande tegels te klikken.

1. Geen armoede

Participatiebanen

Met de Gemeente Amsterdam zijn afspraken gemaakt om 163 arbeidsplaatsen te creëren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Denk onder andere aan de campuscoaches op de VU.

Gratis menstruatieproducten

Wie om een maandverband of tampon verlegen zit, kan op de VU terecht bij het Studentendok, waar een kast vol sanitaire producten staat, gratis mee te nemen. De VU is de eerste universiteit in Nederland die gratis menstruatieproducten verstrekt voor studenten die zich dat niet kunnen veroorloven.

2. Geen honger

Tegengaan van voedselverspilling

Voedselverspilling en het kopen van milieubelastend voedsel draagt indirect bij aan honger. Als rijk land kan Nederland helpen dit probleem te bestrijden door minder voedsel te verspillen en regionaal geproduceerd voedsel te consumeren.

Binnen de VU zijn hiervan verschillende voorbeelden:

- De 'Too good to go'-app, waar onze cateraar aan meedoet,
- De 35%-kortingstickers, om te voorkomen dat goed eten wordt weggegooid.
- Zo veel mogelijk hergebruik van restanten, zoals de groentensoepen met overgebleven groenten.

Regionaal geproduceerd voedsel

Door het aanbod regionaal geproduceerd voedsel te verhogen, ondersteunt de VU kleinschalige voedselproducten en worden vervoersafstanden gereduceerd. Er wordt gestuurd op de aard (soort voedsel) en de omvang (in aantal of in kg) van producten met een productieherkomst van maximaal 100 km vanaf de VU.

3. Goede gezondheid en welzijn

Betere fietsvoorzieningen

Op de VU Campus (in het Nieuwe Universiteitsgebouw) zijn 1600 fietsenstallingen bijgekomen. Ook is de fietsregeling uitgebreid, je mag nu bijvoorbeeld ook een (elektrische) fiets leasen

Rookvrije Campus

De VU Campus is per 1 mei 2020 geheel rookvrij. Dat geldt ook voor de gemeentegrond rondom te campus. Hiervoor werken wij samen met de gemeente.

Duurzame inzetbaarheid medewerkers

In het kader van duurzame inzetbaarheid worden programma's uitgevoerd over werkdruk, vitaliteit, employability, en levensfase bewust personeelsbeleid. Denk ook aan werkbelevingsonderzoek en de in 2020 ingestelde Corona-monitor.

Studentenwelzijn

Het project studentenwelzijn van de VU richt zich op het waarborgen van het welzijn van alle VU studenten. Samen met de studenten zelf wordt er gewerkt aan verbeterde informatievoorziening, een jaarlijkse Health & Wellbeing Week op de campus, preventieve vroegsignaleringsstools voor docenten en studentbegeleiders en een veiliger en inclusiever studieklimaat.

Ook is er een Student Wellbeing Point opgericht van en voor studenten.

Studenten kunnen hier fysiek of digitaal terecht voor een luisterend oor en worden op een laagdrempelige manier te woord gestaan door andere, hiervoor getrainde studenten. De getrainde studenten verschaffen relevante informatie en verwijzen de hulpbehoevende student waar nodig door naar professionals.

Ten slotte werkt de VU met het Caring Universities project, welke laag intensieve E-health-interventies aanbiedt. Binnen de sectie klinische psychologie van de VU worden studenten opgeleid tot coaches. Zo helpen ook hier VU-studenten andere VU-studenten met het verbeteren met hun welzijn. vu.nl/wellbeing

4. Kwaliteitsonderwijs

VU Campus als living lab

De VU Campus wordt vernieuwd en vergroend. Daarbij worden ook studenten en medewerkers betrokken. De VU Campus is tijdens deze transitie een levend laboratorium met mogelijkheden voor onderzoek. De samenwerking wordt ondersteund zowel door het Amsterdam Sustainability Institute als door de Facilitaire Campus Organisatie. Zo is er het polderdak op het dak van het Hoofdgebouw van de VU. Wetenschappers verbonden aan het Amsterdam Sustainability Institute gebruiken het polderdak ook voor onderwijs en onderzoek. Het Nieuwe Universiteitsgebouw zelf zal daarnaast worden gebruikt als onderzoeksruimte.

Meer studeerplekken

Overal op de campus worden meer en verschillende soorten studeerplekken ingericht. Sommigen krijgen extra planten. Ook wordt de vindbaarheid van deze studeerplekken vergroot. Het geconcentreerd studeren op de campus voorziet in een grote en groeiende behoefte.

A Broader Mind

Het programma A Broader Mind stimuleert studenten, academici en professionals om ruimdenkend te zijn door persoonlijke ontwikkeling, academische verbreding en maatschappelijke oriëntatie. Zo kunnen we tegenstellingen overbruggen, duurzame oplossingen vinden en aan een betere wereld werken.

Meer hierover: vu.nl/abroadermind

5. Gendergelijkheid

Toilet-/opfris- accommodaties

Genderinclusieve toiletten bieden een veilige sanitaire omgeving voor studenten van alle seksuele oriëntaties en genderidentiteiten. Een uitbreiding van hoeveelheid genderinclusieve toiletten op de VU Campus is daarom een belangrijke component in het vergroten van het inclusieve en open karakter van de VU.

Spreekuur Cultuur en Veiligheid

De VU heeft een spreekuur Veiligheid en Cultuur voor zowel studenten als medewerkers. Men kan hier advies vragen over zaken als: je moet tegen je zin in met iemand trouwen, eerwraak, bang voor ontvoering door je familie, een homoseksuele relatie die niet geaccepteerd wordt door je familie, etc.

Vrouwen op topposities

De VU heeft het manifest Charter Talent naar de Top ondertekend. Dit manifest is bedoeld om meer vrouwen in topposities aan de VU te laten werken. Bij wetenschappelijke benoemingen wordt bij gelijke geschiktheid een vrouw aangesteld. Daarnaast kan het instrument tenure track worden ingezet om de aanname en doorstroom van vrouwelijke wetenschappers te stimuleren. Dit is een van de manieren waarop de VU het aandeel vrouwen in topposities wil vergroten.

6. Schoon water en sanitair

Made Blue

Met het Made Blue – een liter voor een liter – programma ondersteunt de VU het drinken van kraanwater door studenten en medewerkers en zet dat tapverbruik tevens om in evenveel liters schoon drinkwater in ontwikkelingslanden.

Join the pipe

Het drinken van kraanwater wordt gestimuleerd door nog meer join the pipe drinkwatertappunten aan te leggen op de Campus. Met de opbrengst van de tappunten worden waterprojecten opgezet in ontwikkelingslanden.

7. Betaalbare en duurzame energie

Vergroening energie-inkoop

De huidige elektriciteitsinkoop is 100% afkomstig uit duurzame bronnen, namelijk opgewekt met windenergie. Van zowel Nederlandse als Europese herkomst; in 2020 40% van Nederlandse wind, 60% van windenergie opgewekt in andere Europese landen. Jaarlijks stijgt het aandeel Nederlandse wind met ongeveer 10% met als einddoel: 100% opgewekt in Nederland. Het bewijs van groene stroom komt door middel van Garanties van Oorsprong (GVO's). Deze worden uitgegeven door CertiQ. CertiQ is het door de overheid aangewezen orgaan om GVO's te verstrekken.

Dit is een van de stappen richting een duurzame VU campus. Ook al is de elektriciteit duurzaam opgewekt, energiereductie en energie-efficiency blijven een belangrijk speerpunt. Minimaal 2% energie-efficiency per jaar om de campus te verduurzamen, maar ook om de energierekening betaalbaar te houden. Denk hierbij aan vervangen van verlichting door LED, energiezuinige installaties, liften met energierecuperatie en veel meer.

Fossielvrije campus

Energie-efficiency en verduurzaming zijn een paar van de stappen in het Energie Master Plan. De ambitie is een gasvrije en fossielvrije campus in 2035. Hiertoe is een [Energie Masterplan](#) opgesteld. Er zijn [tien deelprojecten](#) geprogrammeerd waarmee al een eerste stap wordt gezet. In 2021 zijn de DRUPS gerealiseerd waardoor er jaarlijks meer dan eenderde van het gasverbruik van de VU is verminderd.

8. Waardig werk en economische groei

Verantwoorde automatenkoffie

Alle warmedrankenautomaten zijn uitgerust met zelflerende software, die vastlegt wat rustige momenten zijn. Dit voorkomt dat automaten aanstaan als er geen vraag naar warme dranken is, bijvoorbeeld 's nachts of in het weekend. De koffie in de automaten voldoet aan het Impact@origin-initiatief van de leverancier. Dat betekent dat de koffie ter plekke wordt gebrand en verpakt in plaats van deze activiteiten in West-Europa te laten plaatsvinden. Een groot deel van de waardeketen verplaatst zich naar het land van herkomst zodat een lokale economie ontwikkeld wordt.

9. Industrie innovatie en infrastructuur

Meer oplaadpunten

Op dit moment zijn er in de nieuwe parkeergarage P3 VU Campus 50 oplaadpunten. Er is een mogelijkheid uit te breiden naar 120. Het aanleggen van oplaadpunten (auto, fiets, scooter, eventueel logistiek vervoer (vrachtwagens)) wordt afhankelijk van de vraag gerealiseerd.

Bereikbaarheid Zuidas

De VU neemt deel aan de taskforce bereikbaarheid Zuidas. Hiervoor is een convenant getekend waarin twaalf grote bedrijven en organisaties uit het gebied heldere afspraken maken en concrete maatregelen treffen zodat medewerkers, bezoekers en bewoners de Zuidas zonder oponthoud kunnen blijven bereiken. Zo is een verlaging van het aandeel auto's in de modal split ten gunste van andere modaliteiten afgesproken, alsmede het monitoren van de mobiliteit binnen de eigen organisatie.

Green Deal Zero Emission Stadslogistiek

De VU heeft de Green Deal Zero Emission Stadslogistiek ondertekend samen met 24 andere CEO's van de organisaties aan de Zuidas. Het doel is bij te dragen aan de ambitie om stadslogistiek in de metropoolregio Amsterdam in 2025 emissievrij te hebben. Bij de Zuidas ligt de focus op het verduurzamen van logistiek, met de nadruk op de facilitaire inkoop, pakketbezorging en afval.

10. Ongelijkheid verminderen

Studeren met dyslexie, een functiebeperking of een (chronische) ziekte

Begin 2018 ondertekende de VU de Intentieverklaring voor het VN Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap. De VU is een inclusieve onderwijsinstelling zijn, waar elke student op voet van gelijkheid met andere studenten aan het onderwijs deelneemt, en waar elke student ongeacht achtergrond zich welkom en geaccepteerd voelt. Bij de VU zijn diverse voorzieningen getroffen voor de mindervalide studenten, medewerkers en bezoekers.

Er zijn persoonlijke lockers (voor permanent gebruik), rustruimten, ringleidingen voor mensen met een gehoorbeperking in onderwijs en vergaderzalen en een uitleenservice software/hardware voor studenten. Alle gebouwen zijn toegankelijk voor rolstoelgebruikers; de meeste gebouwen hebben een of meer mindervalideliften voor de toegang. En alle bezoekers, medewerkers en studenten die in het bezit zijn van een landelijke ontheffing wegens invaliditeit kunnen in aanmerking komen voor een (tijdelijke) parkeerpas voor het campusterrein.

Amnesty International

Amnesty International is een wereldwijde beweging van meer dan 7 miljoen mensen in 150+ landen. De VU deelt Amnesty's visie over gelijkwaardigheid en wil een campus creëren waar iedereen zich veilig voelt. Dit jaar tekende de VU daarom het manifest van Amnesty International tegen seksueel geweld.

11. Duurzame steden en gemeenschappen

Vergroenen en vernieuwen

De VU werkt in haar energietransitie toe naar een gasvrije campus in 2035, uitgewerkt in het Energie Master Plan (EMP)

- 100% duurzaam opgewekte elektriciteit: grootschalig duurzaam inkopen, kleinschalig zelf opwekken
- Campus (nagenoeg) gasvrij in 2035 (buiten het gas wat in de labs nodig is voor onderzoek)
- Warmte en koude uit Warmte Koude Opslag (WKO) in de bodem of van koude- en warmtenetten
- De VU Campus wordt stap voor stap vernieuwd en tevens vergroend.
- De meeste gebouwen op de VU Campus hebben een BREEAM (ontwerp) certificaat.

Blauwe en groene daken

Nederland "versteent" steeds meer; steeds meer oppervlak krijgt bestrating, waardoor de natuurlijke waterkringloop uit balans raakt. Steden worden hierdoor steeds warmer en bij een grote regenbui kan dit water niet snel genoeg afgevoerd worden. Daarom heeft de VU verschillende groene daken op de campus. Daken waarmee een waterbuffer ontstaat zoals op het O|2 Labgebouw en het nieuwe Universiteitsgebouw, maar ook daken waarmee de biodiversiteit wordt verbeterd en onderzoek kan worden gedaan. Op het dak van het Hoofgebouw van de VU ligt een blauwgroen dak. Er zijn lokale grassen en kruiden ingezaaid, vijvers aangelegd voor vogels en een wilde bijenkolonie heeft er een huis gevonden. Wetenschappers van het Amsterdam Sustainability Institute gebruiken het polderdak ook voor onderwijs en onderzoek. Denk aan onderzoek naar verandering in luchttemperatuur, luchtvochtigheid, waterbalans, isolerende werking en fijnstof / luchtkwaliteit. Op deze manier draagt onderwijs en onderzoek bij aan het vergroten van de kennis over groene daken in Amsterdam.

12. Verantwoorde consumptie en productie

Verminderen afval – circulaire stromen

Het doel is om de hoeveelheid (rest) afval de komende instellingsplanperiode met minimaal 10% af te laten nemen. Daarnaast streven we ernaar de afvalscheiding met minimaal 15% te verbeteren.

De VU blijft streven naar een vermindering van de hoeveelheid afvalstoffen door bij het inkopen van goederen eisen te stellen aan terugname van verpakkingen door leveranciers, eisen te stellen aan de verpakkingen zelf en aan de afvalscheiding om zo bij te dragen aan een meer circulaire economie. De VU volgt het geldende Landelijk Afvalbeleid Plan (LAP) waarbij het afval minimaal wordt omgezet in brandstof of energie. Waar mogelijk proberen we een stapje hoger te komen op de afvalladder.

Vegetarisch/veganistisch als standaard optie

Vleesconsumptie wordt ontmoedigd door het presenteren van de milieuvriendelijke alternatieven in het aanbod op meer prominente wijze. Meat Less Monday campagne wordt gecontinueerd en uitgebreid naar andere werkdagen en naar banqueting.

Zero Waste Zuidas 2030

De VU heeft, samen met ongeveer 25 andere partijen op de Zuidas, het ambitedocument Zero Waste Zuidas 2030 ondertekend. Hiermee spreken deze partijen de ambitie uit om toe te werken naar een Zuidas waar geen afval meer vandaan komt. Van nu naar nul in 2030.

13. Klimaatactie

Verbeteren waterbalans

Het vasthouden of vertragen van afvoer van neerslag op de urbane campus is van groot belang vanwege afvoerproblemen naar het riool. Water zorgt bovendien voor verkoeling in gebouwen. De polderdaken, groenblauwe retentiedaken, op het Hoofdgebouw, het Nieuwe Universiteitsgebouw en O|2 Labgebouw zijn hier goede voorbeelden van. Daarnaast is een aantal jaar geleden een gracht gemaakt bij het Initium gebouw.

Duurzame Meerjaren Onderhouds Plannen

Gebouwonderhoud is nodig om te voldoen aan de eisen die onderwijs en onderzoek eraan stelt. Door gebouwen te onderhouden blijven ze aan de kwaliteitseisen voldoen. Daarnaast wordt hierbij ingezet op duurzaamheid. Dit is in lijn met de Routekaart Nederlandse Universiteiten en de bijbehorende instellingsplannen

Routekaart en Instellingsplan

De VSNU heeft laten onderzoeken welke verduurzamingsmaatregelen tot 2050 nog genomen zouden kunnen worden. De maatregelen zijn gebaseerd op de meest toegepaste verduurzamingsingrepen, naar de huidige stand van de techniek. De VU implementeert alle van toepassing zijnde gebouwgebonden maatregelen in de DJMOP's.

Duurzame mobiliteit

Het beleid van de VU is gericht op om woon-werkverkeer voor 100% met openbaar vervoer en de fiets te doen en werkverkeer met de trein i.p.v. het vliegtuig. Waar dat laatste niet mogelijk is, vindt bij voorkeur compensatie plaats.

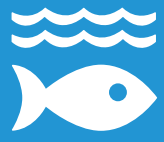
Verhogen energiebewustzijn

Er wordt continu aandacht gevraagd voor energiebewustzijn. Onder meer door regelmatige updates van de energiespiegels in de gebouwen en door andere gerichte communicatieactiviteiten.

100% duurzaam inkopen: bestaande contracten

De VU koopt al veel duurzaam in. Bij de inkoop van goederen en diensten wordt altijd een afweging gemaakt tussen economische, mens gerelateerde en milieuaspecten. Bij aanbestedingen wegen effecten op milieu en sociale aspecten standaard mee. Het is de ambitie van de VU om in 2030 49% minder CO₂ uitstoot te hebben en in 2050 95% minder. En hoe een maximale bijdrage geleverd kan worden aan de ambitie om in 2030 een halvering van het gebruik van primaire grondstoffen te realiseren en in 2050 helemaal geen primaire grondstoffen meer te gebruiken.

In het contract voor de levering van meubilair voor kantoor-, onderwijs- en publieke omgevingen binnen alle gebouwen van de VU zijn duurzaamheid en circulariteit doorslaggevend geweest. In samenwerking met het Green Office is gezocht naar een meubelleverancier die het ontwerp van en de omgang met kantoorinrichtingen zo organiseert dat producten, componenten en materialen blijvend inzetbaar zijn. Zo zijn begin 2020 ongeveer 1000 onderwijsstoelen vanuit het W&N gebouw gereinigd en gerepareerd om opnieuw in te zetten in het Nieuwe Universiteitsgebouw.

14. Leven in het water

MSC-keurmerk duurzame visserij

Om het MSC-keurmerk te krijgen moet een visserij voldoen aan de MSC-standaard voor duurzaam gevangen vis. Dit is de strengste en meest veelomvattende milieustandaard voor wildvangst-visserijen die er is. Bij de catering en banqueting wordt alleen vis met MSC-keurmerk aangeboden.

Water besparen met technische maatregelen

Bij renovaties van toilet- en douchevoorzieningen kiest de VU altijd voor waterbesparende, veilige voorzieningen om waterverbruik te minimaliseren. Ook worden bij renovaties in onbruik geraakte (dode) aan- en afvoerleidingen verwijderd.

15. Leven op het land

Biodiversiteit

De VU maakt de campus continu groener en vergroot hiermee de biodiversiteit. Het groene dak op het Nieuwe Universiteitsgebouw staat zomers volop in bloei en trekt veel insecten en vogels aan. Het dak onderscheidt zich van andere groene daken door de rijke vegetatie van met name klavers, ratelaar en klaproos (met plukjes koekoeksbloem en kamille). Door deze beplanting zijn er veel hommels op het dak. Het dak biedt bovendien thuis aan zweefvliegen en vlinders die de nectar van de bloemen drinken, en de gekraagde roodstaart (vogel) die zich nestelt in de boomstronken op het dak.

16. Vrede, justitie en sterke publieke diensten

Jaarlijkse milieubarometer

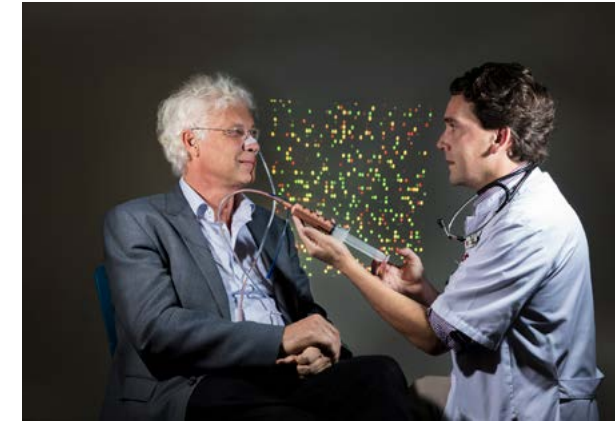
De VU rapporteert in haar jaarverslagen over de ontwikkeling van de milieuprestatie op de thema's energie en CO₂, (afval)water, inkoop, afval(stoffen), vervoer en mobiliteit. Alle verbruiksgedaten, prestatie-indicatoren en omrekeningen naar footprints worden opgenomen in het milieubarometerrapport. Juist om trends en ontwikkelingen zichtbaar te maken, zijn ook de gegevens – sinds 2003 – van de afgelopen vier jaar inzichtelijk in het Milieubarometerrapport Vrije Universiteit.

Jaarverslag Vrije Universiteit

De VU rapporteert in haar jaarverslagen over de ontwikkeling van de milieuprestatie op de thema's energie en CO₂, (afval)water, inkoop, afval(stoffen), vervoer en mobiliteit en over haar bijdrage aan de 17 SDG's. De VU is een open instelling.

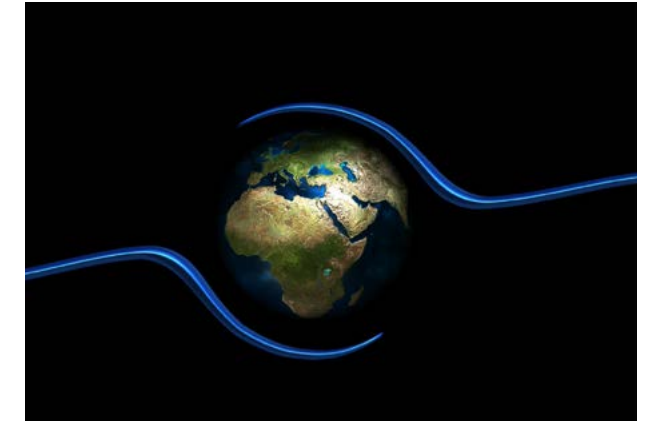

17. Partnerschap om doelstellingen te bereiken

Innovation Exchange Amsterdam

IXA is het expertisecentrum dat Amsterdamse onderzoekers ondersteunt bij het omzetten van hun uitvinding, idee of onderzoeksresultaat naar een concrete toepassing. Dit doet IXA door hen te ondersteunen in de samenwerking met andere partijen – bedrijven, maatschappelijke organisaties, investeerders – die deze ideeën verder kunnen uitwerken. Zo worden wetenschappelijke resultaten dusdanig benut dat de maatschappij er wat aan heeft (valorisatie).

International Sustainable Campus Network (ISCN)

ISCN is een internationaal forum van ruim 80 universiteiten waar kennisdelen en best practices op het gebied van bedrijfsvoering en integratie van duurzaamheid in onderwijs en onderzoek centraal staan.

Vervolg SDG 17

17. Partnerschap om doelstellingen te bereiken

Green Business Club Zuidas

In de Green Business Club Zuidas ontmoeten bedrijven, gemeenten en maatschappelijke organisaties elkaar om samen duurzame projecten te initiëren en te implementeren in het Zuidasgebied. De Green Business Club Zuidas is gehuisvest in de kelder van het VU Hoofdgebouw.

Aurora

De Sustainability Group van de Aurora universiteiten richt zich op drie doelstellingen:

- 1) Maak duurzame universiteiten op basis van de vier pijlers van duurzaamheid: governance, environmental management, learning; research and social policy.
- 2) Creëer een leer- en werkomgeving waar duurzaamheid is gewaardeerd en gemeten.
- 3) Gebruik de mogelijkheden om creatieve oplossingen vanuit verschillende perspectieven in te zetten in onderwijs en praktijk.

De 9 deelnemende Europese universiteiten binnen Aurora hebben waar mogelijk de Roadmap Sustainable Campus 2020-2025 van de VU overgenomen.

Green Office VU

De Green Office VU is de ontmoetingsplaats voor studenten en medewerkers met interesse in duurzaamheid. De Green Office voert campagnes uit om het duurzame bewustzijn te vergroten. Ook denkt het Green Office mee met het VU-beleid op het gebied van duurzaamheid.

Inkopen met Impact

De Vrije Universiteit Amsterdam slaat de handen ineen met zeven andere Amsterdamse organisaties om hun indirecte CO₂-uitstoot terug te dringen. De pilot 'Inkopen met Impact' van de Amsterdam Economic Board heeft als doel de zogenoemde 'verborgen emissies' te inventariseren en waar mogelijk aan te pakken. Door aan dit initiatief deel te nemen krijgt de VU inzicht in de verborgen emissies van de meest gebruikte facilitaire inkoopcategorieën 'catering', 'warme dranken', 'ICT', 'schoonmaak' en 'werkomgeving', en daarmee kunnen wij in de toekomst nog betere keuzes maken voor eerlijke en bewuste inkoopalternatieven.